

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 17. oktober 2014
Enhed: Sygehuspolitik
Sagsbeh.: DEPCLV
Sags nr.: 1404450
Dok nr.: 1545129

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 30. juli 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 1000 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 1000:

”Hvor mange diabetikere, henholdsvis i type 1-diabetikere og type 2-diabetikere, er der i regionerne i Danmark, som har behov for en årlig øjenscreening/undersøgelse? Og er der sket en stigning de sidste 4 år, og hvilken stigning forventer man for de næste 4 år?”

Svar:

Ministeriet har til brug for min besvarelse af spørgsmålet anmodet Sundhedsstyrelsen om bidrag. Sundhedsstyrelsen oplyser følgende:

”Sundhedsstyrelsen kan oplyse, at diabetiske øjenkomplikationer oftest optræder i form af diabetisk retinopati, som er skader på øjets nethinde. Diabetiske øjenkomplikationer er en af de hyppigste årsager til svagsynethed og blindhed blandt yngre voksne i den vestlige verden. En øjenundersøgelse bør foretages af en speciallæge i oftalmologi, som laver en såkaldt fundusfotografering og analyserer billederne for unormale tilstande. Ud fra dette vurderer speciallægen, om der er tale om behandlingskrævende retinopati, eller om patienten kan fortsætte i kontrolforløb. Der er desuden en lang række komplikationer, som personer med diabetes ligeledes skal gå i kontrolforløb for, bl.a. fodsår, leverkomplikationer og nyresygdom.

Dansk Endokrinologisk Selskab anbefaler i sine ’Kliniske retningslinjer for diabetisk øjensygdom – retningslinjer for screening, forebyggelse og behandling’, at diabetespatienter som tommelfingerregel bør have foretaget øjenundersøgelse en gang om året. De angiver desuden, at der ved ”ingen eller kun beskeden ikkeproliferativ retinopati” kan gå 12-24 måneder inden næste øjenundersøgelse. Dansk Selskab for Almen Medicin angiver i deres kliniske vejledning ’Type 2-diabetes – et metabolisk syndrom’, at intervallet mellem øjenundersøgelser i ukomplicerede tilfælde er to år, og at det er speciallægen i oftalmologi, der beslutter, hvornår næste øjenundersøgelse skal foretages.

Tidsintervallet mellem øjenundersøgelse af den enkelte person med diabetes er således først og fremmest et lægeligt skøn. Der ses dog forskellige mønstre for personer med type 1 og type 2 diabetes. Ved type 1 skal man som udgangspunkt undersøges for øjenforandringer en gang om året, men også risikofaktorer som alder, køn og hvor fremskreden sygdommen er, vil indgå i bedømmelsen af, hvornår den næste øjenundersøgelse skal foregå. Ved type 2 diabetes er der behov for en endnu mere differentieret tilgang, hvor lægen ud

fra de individuelle risikofaktorer tager stilling til næste aftale om øjenundersøgelse, og en lægelig vurdering kan føre til op til 4-års intervaller.

Det er således ikke umiddelbart muligt at estimere, hvor mange personer med diabetes, der på nationalt plan har behov for en årlig øjenundersøgelse. Det centrale er, at personer med diabetes undersøges regelmæssigt for de følgetilstande, som de er i risiko for at udvikle, og at de i den forbindelse følger tidsintervallerne, som den behandlende læge anbefaler.

Sundhedsstyrelsen har desuden indhentet bidrag fra Statens Serum Institut til besvarelse af dette spørgsmål:

”Antal borgere med diabetes med dansk bopæl per 1. januar 2011 til 2014 fordelt efter diabetestype er vist i tabel 2. Antal borgere med diabetes er opgjort på baggrund af det foreløbige Register for Udvalgte Kroniske Sygdomme (RUKS). RUKS er baseret på en algoritme, hvor borgere med diabetes er identificeret vha. registerudtræk fra Lægemiddelstatistikregisteret og Landspatientregisteret, dvs. metoden kan give andre resultater ift. andre metoder som f.eks. screening.”

Tabel 2. Antal personer med diabetes per 1. januar pågældende år fordelt efter diabetestype

År	Diabetes type 1	Diabetes type 2	Diabetes i alt
2011	27.500	178.000	205.500
2012	27.500	194.500	222.000
2013	28.000	206.500	234.500
2014	28.500	209.000	237.500

Kilde: Foreløbig RUKS, Statens Serum Institut.

Anm.: Diabetikere ifølge foreløbige udtræksalgoritmer til brug for dannelsen af Register for Udvalgte Kroniske Sygdomme (RUKS). Afrundet til nærmeste femhundrede.

Det fremgår af tabellen, at der er sket en stigning i antallet af personer med diabetes i løbet af de fire år. Man må derfor antage, at der tilsvarende er sket en stigning i antallet af personer med behov for regelmæssig øjenundersøgelse.

Sundhedsstyrelsen har ingen fremskrivninger fsva. det forventede antal personer med diabetes, der får behov for regelmæssig øjenundersøgelse de næste fire år.”

Jeg kan henholde mig til oplysningerne fra Sundhedsstyrelsen. Derudover vil jeg tilføje, at regeringens sundhedsstrategi ”Jo før, jo bedre” indeholder en stor investering i indsatsen for mennesker med kroniske sygdomme på 1,5 mia. kr., herunder at der skal udarbejdes forløbsplaner for en række kroniske sygdomme, bl.a. diabetes.

Med venlig hilsen